

2012-й – РІК СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ | 2

№ 3 (621) 19 січня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

есеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

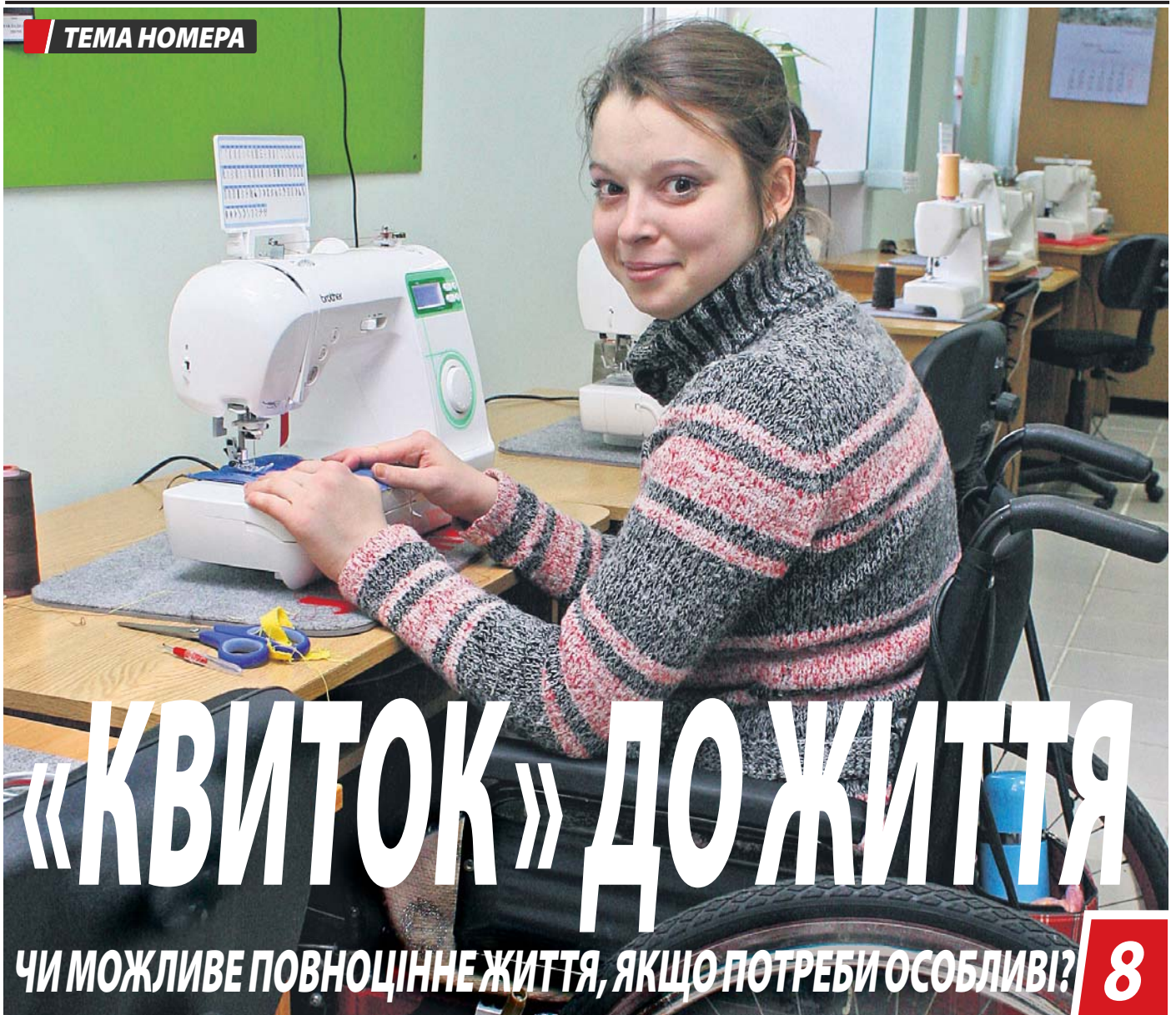
ПРО ГОЛОВНЕ

**РОЗПОЧАТО РОБОТУ
НАД НОВОЮ
ГЕНУГОДОЮ**

3

ТЕМА НОМЕРА

«КВИТОК» ДО ЖИТТЯ

ЧИ МОЖЛИВЕ ПОВНОЦІННЕ ЖИТТЯ, ЯКЩО ПОТРЕБИ ОСОБЛИВІ?

8

5 ЗАХИСТ ПЕНСІЙНИХ ПРАВ

7 ДЕ НЕМАЄ ЗБАЙДУЖИЛИХ ОБЛИЧ ІСТОРІЯ ОДНОГО ПЕНСІОНЕРА

10 НИЖЧИЙ БАЛ ЗА ВИЩУ ОСВІТУ ЧОМУ БУНТУЄ МОЛОДЬ?

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ЗАСІДАННЯ

**ЗА РОЗВИТОК
СОЦІАЛОГУ**

Представники профспілкової сторони НТСЕР 17 січня зустрілися для попереднього обговорення питань, які розглядатимуться на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

Так, співголовою НТСЕР від репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок обрано Голову Федерації профспілок України Юрія Кулика, а його заступниками – заступника Голови ФПУ Григорія Осового та голову Федерації профспілок транспортників України Вадима Ткачова. Також сформовано Секретаріат профспілкової сторони, який допомагатиме членам НТСЕР у повсякденній діяльності, а його головою затверджено керівника Управління з питань соціального діалогу та соціального страхування ФПУ Галину Колосюк.

Під час жвавої дискусії обговорювалися актуальні та важливі питання, які потребують негайного вирішення. Серед них, зокрема, питання організації діяльності

новоствореної НТСЕР: затвердження Регламенту, складу Секретаріату, визначення пріоритетних питань для розгляду на засіданні Ради. Члени профспілкової сторони суттєво доповнили проєкт пріоритетних напрямів діяльності НТСЕР на 2012 рік конкретними й діловими пропозиціями. Зокрема, визнати пріоритетними напрямами діяльності Ради реформування системи зайнятості, охорони здоров'я, медичного обслуговування, охорони праці, сфери послуг, заробітної плати тощо. Питання запровадження реформ було запропоновано вивести на обговорення окремим пунктом.

**ОЛЕКСІЙ ПЕТРУНЯ,
МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ**

СКЛАД

профспілкової сторони Національної тристоронньої соціально-економічної ради

Станом на 17.01.2012

№ з/п	ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ	ПОСАДА
1	КУЛИК Юрій Миколайович	Голова Федерації профспілок України, співголова НТСЕР від всеукраїнських профспілок та їх об'єднань
2	ОСОВИЙ Григорій Васильович	Заступник Голови ФПУ, заступник співголови НТСЕР від всеукраїнських профспілок та їх об'єднань
3	АНДРЕВ Василь Миколайович	Голова Професійної спілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України
4	БАРСЬКИЙ Микола Миколайович	Голова Ради Національної конфедерації профспілок України, голова Федерації морських професійних спілок України
5	ДАЦЬКО Роман Михайлович	Голова Об'єднання профспілок Львівщини
6	ДУДИЧ Василь Олександрович	Голова Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування України
7	ЖУГАВИЧ Ярема Васильович	Голова Професійної спілки авіабудівників України
8	КОВАЛЬ Вікторія Миколаївна	Голова Професійної спілки працівників охорони здоров'я України
9	КУБРАЧЕНКО Анатолій Володимирович	Голова Профспілки машинобудівників та приладобудівників України
10	МЕЛЬНИК Валентин Петрович	Голова Об'єднання профспілок, організації профспілок у м. Києві
11	МОЙСЮК Василь Сильвестрович	Голова Професійної спілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України
12	НІКІТИНА Тетяна Василівна	Голова Професійної спілки працівників державних установ України
13	ПАСТУШЕНКО Володимир Михайлович	Голова Донецької обласної ради професійних спілок
14	РОМАНЮК Олександр Іванович	Голова Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України
15	РЯБКО Олександр Іванович	Заступник голови Профспілки трудящих металургійної та гірничодобувної промисловості України
16	ТКАЧОВ Вадим Мар'янович	Голова Федерації профспілок транспортників України, голова Профспілки залізничників і транспортних будівельників України
17	ТРУХАНОВ Георгій Федорович	Голова Профспілки працівників освіти і науки України
18	ХМАРНІЙ Олег Тимофійович	Голова Профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України
19	ШЕВЧЕНКО Петро Васильович	Голова Федерації професійних спілок Черкаської області
20	ЯСЬКО Тетяна Дмитрівна	Голова Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг

НА УРЯДОВОМУ РІВНІ

**2012-й – РІК СОЦІАЛЬНОЇ
СПРАВЕДЛИВОСТІ**

12 січня відбулася зустріч Голови ФПУ Юрія Кулика з Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим, під час якої керівник Уряду підтримав ініціативу профспілок оголосити 2012-й Роком соціальної справедливості.

«Уряд серйозно працює над проблемою надмірного розриву й розшарування доходів населення, особливо за останні 20 років. Ненадлежає ставлення до цієї проблеми призвело до зростання соціального недовілення. Люди не розуміють, як можуть так серйозно – у десятки разів – відрізати доходи гро-

мадян. Тому Уряд приймає спеціальні рішення щодо вирівнювання доходів та їх збільшення. Ми розраховуємо на допомогу профспілок у справі справедливого перерозподілу національних багатств завдяки різним формам заохочення та стимулювання. Ми повинні в найближчі п'ять років значно скоротити цей розрив», – сказав Микола Азаров.

Він також наголосив, що Уряд постійно веде соціальний діалог із профспілками. Так, на кожному засіданні Кабміну присутній заступник Голови ФПУ. При ухваленні важливих рішень, пов'язаних з оплатою праці, захистом прав працівників, охороною праці тощо, завжди враховується думка профспілок. Уряд готовий і надалі продовжувати цю конструктивну співпрацю.

У свою чергу, Юрій Кулик зазначив, що природно, що іноді позиції профспілок та Уряду відрізняються, але сторони намагаються вирішувати всі проблемні питання й обов'язково доходити компромісу.

Крім того, Голова ФПУ запропонував керівникові

Уряду відзначати у лютому День соціальної справедливості. «Я переконаний, що профспілки будуть надійними партнерами Уряду в забезпеченні соціальної справедливості», – підсумував очільник ФПУ.

Нещодавно на засіданні Кабінету Міністрів глава Уряду вперше за історію України публічно назвав надмірну диспропорцію доходів національного проблемою і запропонував розробити систему дій для її ліквідації. За словами Миколи Азарова, для цього впродовж 2012 року посадові оклади бюджетників підвищуватимуться і загалом зростуть на 19%.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ПОСТАНОВА

КОНТРОЛЬ ЖОРСТКИШАЄ

На останньому засіданні Уряду прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян органами праці та соціального захисту населення».

Профспілки підтримують ухвалення цієї постанови, бо її реалізація забезпечить прозорість розподілу путівок, передбачених для оздоровлення окремих категорій громадян, зокрема ветеранів війни та осіб, на яких поширюється чинність законів України «Про статус вете-

ранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про жертви нацистських переслідувань». Відтепер у розподілі санаторно-курортних путівок до санаторіїв, що належать до сфери управління Мінісоцполітики, братимуть участь представники громадських ор-

ганізацій ветеранів війни, які входять до Консультативної ради з питань поліпшення соціального захисту ветеранів війни, а також представники громадських організацій, статутна діяльність яких передбачає поліпшення соціального захисту ветеранів війни.

Профспілки вважають, що залучення громадськості сприятиме забезпеченню принципу соціальної справедливості під час розподілу путівок, що підвищить ефективність їх використання.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

14 січня голові Профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України Василю Сильвестровичу Мойсику виповнилося 70 років!

Щиро зичимо міцного здоров'я, родинного благополуччя, нових трудових звершень, яскравих успіхів та здійснення найзаповітніших мрій! Нехай кожен день буде осяяний високим злетом душі, а добре самопочуття і гарний настрій стануть запорукою Вашого процвітання!

15 січня голові Профспілки працівників геології, геодезії та картографії України Віктору Кузьмичу Супруну виповнилося 65 років!

Вітаємо ювіляра і бажаємо йому міцного здоров'я, невичерпної енергії, успіхів у повсякденних справах та плідної праці! А його дому – щастя, добра, миру, злагоди, добробуту та любові!

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

УХВАЛЕННЯ

БЮДЖЕТНИКАМ ПІДВИЩАТЬ ЗАРПЛАТУ?

Серед питань порядку денного першого цього року засідання Кабінету Міністрів 11 січня найважливішим для профспілок виявилось ухвалення Постанови «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».

У документі враховано основні пропозиції керівників профспілок бюджетної сфери до проекту постанови під час її попереднього обговорення. Серед інших, зокрема, прийняття рішення про те, що представники профільних міністерств спільно з профспілками бюджетної сфери щокварталу розглядатимуть підсумки виконання Держбюджету за попередній квартал і вноситимуть пропозиції щодо підвищення зарплати у бюджетній сфері, у т. ч. держслужбовцям. «Це справедливо, – вважає заступник Голови ФПУ Григорій Осойвий, який брав участь у засіданні Уряду, – бо нині рівень оплати праці бюджетників на 25–30% нижчий від того, що задекларований у законодавстві, а їхня зарплата не переглядалася з 2008 року. Слід зазначити, що за ініціативи профспілок до чинної Генеральної угоди було внесено принцип недопущення скорочення розриву між рівнем зростання мінімальної зарплати та під-

вищенням тарифних ставок для працівників бюджетної сфери. Ми передбачили такі параметри зростання тарифних ставок для бюджетників, аби динаміка збільшення їхніх зарплат не відставала від прогнозованих темпів інфляції та зростання ВВП. Таким чином, було започатковано так званий «наздоганяючий ефект темпів зростання зарплат». Нас підтримав Уряд, передбачивши протягом ц. р. п'ятиразове (з 1 січня, 1 квітня, 1 липня, 1 жовтня і 1 грудня) підвищення посадових окладів працівників бюджетної сфери. У постанові, за пропозицією профспілової сторони, прописана директива Міністерству соціальної політики: забезпечити до 1 травня 2012 року проведення консультацій, а до 1 серпня завершити переговори із профспілками бюджетної сфери щодо встановлення в 2013 році розмірів посадового окладу працівників ЄТС».

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ПРОЦЕС АКТИВІЗУЄТЬСЯ

РОЗПОЧАТО РОБОТУ НАД НОВОЮ ГЕНУГОДОЮ

17 січня в Будинку профспілок відбулася нарада щодо підготовки Генеральної угоди на новий строк. У її роботі взяли участь представники всеукраїнських профспілок і профоб'єднань, організацій роботодавців, науковці, фахівці з колдоговірної роботи.

Відкрив засідання Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик, який у своєму виступі акцентував увагу присутніх на важливості роботи над змістом і структурою нової Генугоди, яка має бути готовою до липня-вересня 2012 року і яка, за його словами, є основним законом нашого життя.

Юрій Кулик зазначив, що оптимальний термін проходження всіх етапів укладання Генеральної угоди спливає наприкінці жовтня цього року, коли завершується передвиборча кампанія до Верховної Ради України.

На нараді виступила заступник директора Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, доктор економічних наук Ольга Макарова, яка роз-

повіла про соціально-економічний та демографічний стан країни та перспективи розвитку держави у найближчому майбутньому.

Національний координатор проекту Міжнародної організації праці «Удосконалення колективних переговорів і дотримання трудового законодавства в Україні» Сергій Савчук поінформував про досвід країн Європи з ведення колективних переговорів і зробив порівняльну оцінку стану дотримання в Україні конвенцій МОП.

Увазі учасників наради було представлено проект «Дорожньої карти входження України в топ-20», розроблений фахівцями соціально-економічного департаменту, управління з питань соціального діалогу та соціального страхування, департаменту міжнародної роботи,

департаменту охорони праці, управління з гуманітарних питань та роботи з молоддю апарату ФПУ. У підготовленому проекті проаналізовано нинішнє становище України в світі, наведено світові критерії та запропоновано додаткові критерії для входження її до країн «великої двадцятки». Також у документі окремими реальними й оптимістичними прогнози розвитку країни, напрацьовано попередні пропозиції щодо першочергових заходів в економічній, соціальній та політичній сферах. Запропоновано використати ресурси нашої країни в науковій, технологічній, природній та людській сферах як можливий потенціал її розвитку, необхідний для успішного виконання поставленого завдання із входження до топ-20.

Підбиваючи підсумки наради, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, зокрема, зазначив: «Наша мета – підписати максимально ефективну Генеральну угоду, яка стане дієвим інструментом у досягненні спільних інтересів соціальних партнерів». Учасники наради отримали робочий проект

“

Профспілки виступають за укладення Генеральної угоди не з позиції конфронтації, а з позиції об'єднання із соціальними партнерами.

Сергій Кондрюк, заступник Голови ФПУ

Генугоди, який вони мають опрацювати і надати свої пропозиції до Федерації профспілок України.

Сергій Кондрюк закликав представників організацій роботодавців провести консультації та опрацювати спільні пропозиції до нової Генеральної угоди.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

КРОКИ В МАЙБУТНЄ

Проект ФПУ «Дорожня карта входження України в топ-20» є спробою віднайти та вказати шляхи входження до групи найбільш економічно розвинутих країн світу, аби представити суспільству бачення цілісної картини ключових заходів, необхідних державі.

ЛИТВА

ПЕДАГОГИ
ПІДТРИМУЮТЬ ПРОТЕСТ

Литовська профспілка освіти і науки оголосила про початок кампанії зі збору підписів за проведення двогодинного попереджувального страйку. Акція триватиме до 20 січня та спрямована на визначення ставлення вчителів до можливого проведення страйку 9 лютого.

«Збір підписів – своєрідне опитування вчителів для вивчення їхньої думки щодо проведення акції протесту. Рішення про попереджувальний страйк 9 лютого буде ухвалено на з'їзді профспілки», – заявив голова профспілки

освіти і науки Аудрюс Юргялявичюс. 6 грудня минулого року профспілка проводила мітинг біля будівлі міністерства освіти, висловлюючи обурення зниженням заробітної плати. Тоді влада жодним чином не відреагувала, тож профспілка має намір взяти більш жорстких заходів. Вимоги не змінилися: реформувати нинішню систему фінансування школи, відкласти заплановані атестації вчителів, скорегувати оплату праці вчителів, забезпечити належне педагогічне навантаження.

НІМЕЧЧИНА

ТЕРМІНАМИ
НЕ ОБМЕЖЕНО

доміла прес-служба профспілки.

Лікарі-бюджетники вимагають підвищення заробітної плати на 6%, поліпшення умов праці, збільшення оплати чергувань і зменшення їх кількості до чотирьох на місяць для кожного лікаря. Наразі влада погодилася тільки на підвищення зарплати на 1,48% та одноразово виплату в розмірі 250 євро.

За даними Федерації, кожен третій медичний працівник у Німеччині, що є співробітником лікарні, – працівник бюджетної сфери.

Понад 45 тис. лікарів Німеччини, які працюють у 600 муніципальних клініках, із 26 січня розпочнуть безстроковий загальнофедеральний страйк. «92,7% членів Федерації бюджетних лікарів проголосували за проведення страйку із 26 січня», – пові-

ІСПАНІЯ

ДОМОВЛЕНОСТЕЙ
НЕ ДОСЯГНУТО

даткові витрати щодо доставлення пасажирів у пункти призначення у зв'язку зі страйком пілотів авіакомпанія взяла на себе», – заявили представники Iberia.

9 січня у Мадриді тривали чергові переговори представників профспілки пілотів і керівництва авіакомпанії, які виявилися марними. Тож незабаром буде оголошено про нові акції протесту. Офіційна влада Іспанії не бере участі у врегулюванні конфлікту. Державний секретар із питань планування та інфраструктури Рафаель Катола заявив журналістам, що «немає жодного сенсу втручатися у суперечку двох сторін».

Уже вчетверте за останній час пілоти Iberia страйкують, протестуючи проти рішення керівництва авіакомпанії створити нову бюджетну авіакомпанію Iberia Express.

Представники авіакомпанії зазначають, що всі пасажирі були заздалегідь попереджені про скасування рейсів і дістали можливість перенести дату вильоту або скористатися послугами іншої авіакомпанії. «Усі до-

БОЛГАРІЯ

ГІРНИКИ ЗАЛИШИЛИСЯ
БЕЗ БОНУСІВ

Попереджувальний годинний страйк провели 10 січня шахтарі однієї з найбільших вугільних шахт Болгарії «Маріца-Схід». Понад 4 тис. осіб зі 7100 працівників шахти висловили своє невдоволення діями керівництва, яке, як вважають гірники, порушує договір про співвідношення зарплат із прибутками підприємства, що його було підписано в липні 2011 року.

Представник профспілки шахтарів «Маріца-Схід» Євгеній Стойков повідомив, що генеральний директор шахти відкликав свій підпис під документом. Тепер, попри зростання доходів компанії, шахтарі залишаться без річного бонусу. Це й спричинило масову акцію протесту.

Керівництво шахти, якому було відомо про невдоволення робітників, уже зверталося із позовом до суду про визнання

страйку незаконним, але на початку 2012 року Національний інститут примирення й арбітражу (НИА) визнав акцію правомірною, навіть якщо постачання палива буде зірвано.

Наразі керівництво шахти звернулося до всіх інстанцій із проханням переглянути свої рішення. Тим часом НІА поки що не розглядав повторного позову, а районний суд Старий-Загора за законом має розглянути заяву управління держкомпанії упродовж семи днів. Це

означає, що другий страйк триватиме без будь-яких перешкод.

Тож керівництву «Маріца-Схід» не залишається нічого іншого, як сісти за стіл переговорів із лідерами профспілки.

«Якщо на переговорах профспілки та керівництва шахти не буде досягнуто домовленостей, то невдовзі розпочнеться безстроковий страйк», – прокоментував лідер Конфедерації незалежних профспілок Болгарії Валентин Вілчев.

Керівництво шахти при цьому наполягає на тому, що виконуються всі зобов'язання за угодою. На сторону компанії став прем'єр-міністр Болгарії Бойко Борисов, який заявив, що гірники одержують більше, ніж міністри.

Ти часом міністр енергетики Трайчо Трайков відзначив, що високо цінує зусилля шахтарів, які збільшили вдвічі продуктивність компанії, і за це їм було на 15% підвищено зарплату.

ГРЕЦІЯ

ЗА СПРАВЕДЛИВІ РЕФОРМИ

У країні відбувся страйк адвокатів, лікарів, фармацевтів і журналістів державного холдингу «Грецьке радіо й телебачення». Усі вони висувають економічні вимоги.

Адвокати виступають проти запровадження владою нових правил оподаткування приватної практики без попередніх консультацій з юристами. Фармацевти Афін і Пірею вже третій тиждень відмовляються надавати у кредит ліки застрахова-

ним в усіх страхових фондах, посилаючись на те, що останні заборгували їм десять мільйонів євро за вже виписані медичні препарати. Триває загальнонаціональний страйк лікарів найбільшого державного страхового фонду ІКА та

приватних лікувальних установ, які вимагають гарантування своїх прав у сфері трудового й страхового забезпечення, а також припинення зменшення заробітної плати. Чотиригодинний страйк оголосили співробітники державного радіо й телебачення. Союз журналістів вимагає залишити у штаті працівників, які працюють за тимчасовими контрактами, поновити на

роботі раніше звільнених і негайно укласти колективну трудову угоду, що гарантуватиме колишній рівень зарплат. Запровадження реформи у сфері трудових відносин є однією з умов міжнародних кредиторів щодо надання позик, яких негайно потребує країна, аби запобігти банкрутству.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

ЗАХИСТ ПЕНСІЙНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН

ВЕКТОРИ ДІЙ ПРОФСПІЛОК

В умовах соціально-економічних реформ, що наразі здійснюються в Україні, ФПУ та її членські організації повинні консолідувати свої дії, щоб не допустити погіршення пенсійного забезпечення громадян, взяти всіх можливих заходів для запровадження справедливої пенсійної системи, наповнення Пенсійного фонду та забезпечення поступового підвищення рівня пенсійного забезпечення. Таке рішення було прийнято на останній у 2011 році Президії, що відбулася наприкінці грудня у Будинку спілок.

У сфері державного пенсійного забезпечення накопичилося чимало проблем, які потребують негайного вирішення. Серед них, зокрема, низький рівень мінімальної пенсії, неналежне підвищення розмірів раніше призначених пенсій, несправедливе обчислення пенсій для різних категорій працівників, недостатнє пільгове пенсійне забезпечення працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці, наповнення Пенсійного фонду України. Уряд розпочав наступ на законні права працівників, що супроводжується продовженням терміну виходу на пенсію, зменшенням розмірів новопризначених пенсій, позбавлення права на перерахунок і підвищення пенсії працюючим пенсіонерам тощо. Разом з тим Кабмін вживає певних заходів для розв'язання проблеми дефіциту Пенсійного фонду України. Так, одним із джерел наповнення його бюджету мають стати кошти, що планують отримати від запровадження податку на багатство та оподаткування офшорних зон.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ВИТОКІВ

Відповідно до концепції соціального забезпечення населення та основ законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування іще 2003 року розроблені й ухвалені Верховною Радою закони «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страху-

вання» та «Про недержавне пенсійне забезпечення», що набули чинності з 1 січня 2004 року. Відтак в Україні мали запроваджуватися три рівні пенсійного забезпечення: перший – солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; другий – накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді; третій – система недержавного пенсійного забезпечення, що ґрунтується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців та їх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат.

З 2004 року почалося реформування солідарної пенсійної системи й запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення шляхом створення недержавних пенсійних фондів. Реалізацію другого рівня відкладено на пізніший строк: після забезпечення бездефіцитності бюджету Пенсійного фонду України.

Близько **0,5** млн

учасників

нині нараховує система недержавного пенсійного забезпечення.

ПОТРЕБУЮТЬ ВИРІШЕННЯ

Низький рівень мінімальної пенсії пояснюється низьким розміром офіційно затвердженого прожиткового мінімуму порівняно з фактичним. Раніше призначені пенсії щорічно підвищуються лише на 20% стосовно темпів зростання середньої заробітної плати в країні, що призводить до відставання раніше призначених пенсій від новопризначених. Потребують урегулювання окремі питання обчислення страхового стажу, середнього заробітку, перерахунку пенсій. Маємо проблеми у системі пільгового пенсійного забезпечення працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці. Аби не відшкодувати Пенсійному фонду витрати на виплату пільгових пенсій, деякі керівники вдаються до ліквідації підприємств, а нові створюються без правонаступництва, внаслідок чого страждають працівники, які втрачають право на пільгове пенсійне забезпечення.

Досі за рахунок страхових коштів Пенсійного фонду здійснюються видатки, які мали б фінансуватися за рахунок інших джерел, як-от державний бюджет, кошти підприємств тощо. Нині широко поширені нічим не виправдані пільги зі сплати внесків до Пенсійного фонду. Спостерігається ганебна практика виплати винагороди за працю в «конвертах». У управлінні Пенсійним фондом мають брати участь на паритетних засадах усі представники сторін соціального діалогу. Однею

ХИБНИМ ШЛЯХОМ...

Замість того, щоб взяти дієвих заходів для відновлення та розвитку національного виробничого комплексу, легалізації трудових відносин і доходів, розширення сфери зайнятості та підвищення рівня заробітних плат, що сприяло б збільшенню надходжень до бюджетів усіх рівнів і відрахувань на загальнодержавне соціальне страхування, а відтак – розв'язанню проблем Пенсійного фонду, Уряд пішов шляхом жорсткого обмеження пенсійних прав громадян.

з основних причин недофінансування Пенсійного фонду вважається заборгованість із виплати заробітної плати. Слід зазначити, що прийнятий Верховною Радою 8 липня минулого року Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» не розв'язує належним чином проблеми фінансового забезпечення пенсійної системи.

МАЄМО ТЕ, ЩО МАЄМО...

Під час реалізації пенсійних реформ у колишніх республіках Радянського Союзу було підвищено пенсійний вік, скасовано пенсії за вислугу років і на пільгових умовах, запроваджено більш жорсткі підходи до обчислення стажу роботи й заробітку, мінімальної пенсії тощо. Під час підготовки законопроектів із пенсійного реформування в Україні наприкінці 90-х років лунали пропозиції запровадити такі самі заходи. Тим часом ФПУ доклало всіх зусиль, аби не допустити прийняття рішень, які б негативно позначилися на пенсійному забезпеченні українців.

Зберігаючи існуючі пільги, передбачалося, що поступово розвиватиметься економіка, запрацюють підприємства, знизиться рівень безробіття, своєчасно виплачуватиметься заробітна плата, а її рівень підвищуватиметься до економічно обґрунтованого. Відтак збільшаться надходження до Пенсійного фонду, що сприятиме реформуванню пенсійної системи без вжиття непопулярних заходів. На жаль, цього не відбулося, а проблема наповнення Пенсійного фонду ще більше загострилася.

Задля недопущення погіршення пенсійного забезпечення громадян має бути розроблено й схвалено комплекс заходів для забезпечення додаткових надходжень до Пенсійного фонду.

НАПРЯМИ РУХУ

ФПУ має домогтися відновлення соціального діалогу в сфері пенсійного забезпечення; зайняти жорстку позицію щодо реформування заробітної плати з метою підвищення платоспроможного попиту населення на товари й послуги, що сприятиме зростанню

економіки; вимагати від Уряду взяти невідкладних заходів із легалізації зайнятості та доходів, запровадження спеціальних програм сприяння зайнятості молоді, осіб передпенсійного віку та інших; під час співпраці з Урядом та об'єднаннями роботодавців докласти всіх можливих зусиль для удосконалення пенсійного законодавства та забезпечення справедливості в пенсійному забезпеченні.

Галузевим профспілкам разом із міністерствами, відомствами та роботодавцями слід розробити заходи з розширення виробництва, виплачуватиметься заробітна плата, а її рівень підвищуватиметься до економічно обґрунтованого рівня, ліквідації посередницьких структур у сфері виробництва, які не сприяють належному наповненню Державного та місцевих бюджетів, бюджету Пенсійного фонду. Слід посилити відомчий контроль за проведенням на підприємствах атестації робочих місць, не допускати ліквідації підприємств та організації без вирішення питань збереження прав працівників на пенсійне забезпечення, у т. ч. на пільгових умовах.

Відповідну роботу з питань зайнятості та заробітної плати, захисту пенсійних прав працівників мають проводити територіальні профспілкові об'єднання та первинні профспілкові організації.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»

ЗАКАРПАТТЯ

**ВІДЗНАЧЕНО КРАЩИХ
АМАТОРІВ МИСТЕЦТВА**

Президія Закарпатської облпрофради підбила підсумки відбіркового туру Всеукраїнського огляду-конкурсу культурно-освітніх закладів профспілок у 2011 році.

Кращим закладом культури визнано клуб ДП «Санаторій «Синяк» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» (завідувач Юрій Качур). Переможцями відбіркового туру Всеукраїнського конкурсу на кращого працівника закладів культури профспілок у 2011 році виявилися: у номінації «Кращий керівник аматорського колективу культурно-освітнього закладу профспілок» – керівник гурту «Сонячне Закарпаття» ДП «Санаторій «Сонячне Закарпаття» Іван Лебович; у номінації «Кращий наставник культурно-освітнього закладу» – художній керів-

ник заслуженого самодіяльного ансамблю танцю України «Юність Закарпаття» обласного Будинку культури профспілок Михайло Сусліков; у номінації «Кращий молодий працівник культурно-освітнього закладу» – директор студентського центру дозвілля «Ювентус» Ужгородського національного університету Мар'яна Баран. Усіх переможців нагороджено Почесними грамотами президії обласної ради профспілок.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ**

РЕКЛАМА

Навчально-методичний центр профспілок Волині пропонує підготовку профкадрів та активу за 11 навчально-тренінговими програмами, що передбачають, зокрема, вивчення досвіду роботи профспілок Польщі й Білорусі та ознайомлення з унікальними особливостями найбільшого й найчистішого озера Волині, яке є перлиною України, – Світязя.

Чотириденний тренінговий семінар – це два дні фахової підготовки в навчально-методичному центрі профспілок, який вважається одним із найкращих в Україні. За бажанням слухачів

можливе проведення виїзних семінарів у Республіці Польща (обов'язкова наявність закордонного паспорта) чи у Бресті з відвіданням Біловезької Пуші та участь у тренінговій програмі на базі пансіонату «Шацькі озера».

План проведення семінару погоджується з профспілкою-замовником і передбачає відвідання підприємств аналогічних галузей Польщі та Білорусі, а також обмін досвідом із профспілковими працівниками цих країн. Орієнтовна вартість навчання однієї особи – від 1600 грн (без ПДВ). Для груп, що виїждатимуть у Республіку Польща, вартість збільшується на 350 грн (шенгенський консульський збір).

**Довідки за телефонами:
(0332) 25 04 12; 25 55 90;
050 581 56 50.**

ПОЛТАВЩИНА

Для профспілок Полтавщини вже стало доброю традицією організувати й проводити для малечі під час зимових канікул новорічно-різдвяні свята. Члени президії облпрофради також залучилися до придбання подарунків, організації оздоровлення дітей в оздоровчих таборах і проведення новорічних ранків.

**ОДИН, ДВА, ТРИ –
ЯЛИНОНЬКО, ГОРИ!**

Завдання – як на нішіні складні часи – виявилось не просте, адже фінансові проблеми все-таки гальмували організацію свята. Але коли це профспілки відступали перед труднощами? Тим більше, що проведення новорічних ялинок у Будинку профспілок – це давня традиція, яку було започатковано ще у післявоєнні роки.

Тож і цього року все було як завжди: красуня-ялинка, Дід Мороз і Снігуронька, казкові герої.

І ось довгоочікувана мить: під звуки чарівної мелодії у святковому залі оживає казка. Свято розпочинається.

З новорічним привітанням до присутніх звернулася Снігуронька. Під радісні вигукки малечі «Один, два, три – ялинонько, гори!» зелена красуня спалахує яскравими вогнями. На сцені з'являються казкові персонажі: Маша, Кіт, пірати.

Стомившись в очікуванні Діда Мороза, дітвора починає хором його гукати. Після того – хоровод навколо ялинки, танці, розваги.

Так презентувала свою нову виставу «Новорічні пригоди Маші» старший викладач кафедри музики Полтавського національного педуніверситету ім. В. Г. Короленка Вікторія Підгорна у співавторстві з Наталією Власенко, завідувачкою відділу народної творчості цього вузу.

Казковий настрій присутнім створили своєю чудовою та емоційною грою студенти педуніверситету: Людмила Супрунова (Снігуронька) – володарка гран-прі Міжнародного фестивалю-конкурсу пісні і танцю «Різдво у Татрах» (Словаччина), Богдан Гайдамака (Дід Мороз) – учасник українського народного хору «Калина», Олександр Мирний (пірат Джек), Лідія Белікова (Кіт) та учениця її ятого класу спеціалі-

зованої школи № 5 Оксана Власенко (Маша).

Аби глядачі краще відчували урочистість свята, вони не лише спостерігали за дійством, а й брали у ньому активну участь та отримували різноманітні призи. А після завершення вистави на малечу чекали довгоочікувані подарунки з ласощами від Діда Мороза.

Організатори свята вдячні голові обкому профспілки працівників лісового господарства А. Даниленку за те, що він вчасно подбав про лісову красуню.

Величава ялинка, прикрашена різноманітними іграшками та обвита гірляндами, створювала в залі хвилююче відчуття таємничості й чарівності. Здавалось, наче сам лісовий дух завітав до зали, аби подарувати юному поколінню очікувану казку.

Щире бажання подарувати дітям радість та задоволення згуртувало об-

ласні галузеві профспілки. Адже свято ялинки – це свята справа. І проводити його мають завжди, за будь-яких обставин. Якби випробування не випадали на нашу долю у минулому, нині та в майбутньому, традиція має продовжуватися. Зрештою, радість в очах дітлахів і частя батьків ні з чим не зрівнянні. І підтверджують це щирі посмішки дітей та їхніх батьків і вдячність, яку вони висловили організаторам дійства.

Шкода, що з браку коштів не всі галузеві профоб'єднання змогли подарувати дітям своїх спілчан очікувану казку. Сподіваємося, що наступного року на заклик облпрофради «Під новорічно-ялиноньку – шкунуйсь!» відгукнуться усі, адже для добрих і щирих сердець завжди трапляються Дива.

**ІРИНА СОШИНА,
ПОЛТАВСЬКА ОБЛ.**

ЧЕРКАЩИНА

СВЯТО У «РОСАВІ»

У готельному комплексі «Росава» понад 2300 дітей спілчан регіону 6 та 7 січня отримали вітання та новорічні подарунки від профспілкових організацій області. Веселі хороводи, забави й новорічні вистави за участю обласного театру ляльок сподобалися не тільки малечі, а й їхнім батькам. З цікавістю діти ознайомилися з історією святку-

вання Різдва Христового й отримали іконки від представників церков м. Черкас. Присутніх вітали голова Федерації профспілок області Петро Шевченко, заступник голови облради Василь Касян, голови галузевих профоб'єднань.

**ІНФ.
ОП ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛ.**

СЕМІНАР

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ: ВІД ПРЕМ'ЄРА ДО ПЕРВИНКИ

На Закарпатті, на базі Мукачівського туристсько-оздоровчого комплексу «Латориця» ПрАТ «Закарпаттурист», відбувся міжрегіональний семінар профспілкового активу профспілки працівників культури України Людмила Перелигіна наголошала на важливості проведення соціального діалогу на всіх рівнях, окреслила основні завдання діяльності галузевої профспілки щодо вирішення нагальних проблем галузі, а також озвучила реальні результати цієї роботи.

Заступник голови Закарпатської облдержадміністрації Іван Качур зосередив увагу на питанні діяльності обласної тристоронньої соціально-економічної ради, реалізації в області програм підтримки культури та аматорського мистецтва. Про посилення соціального діалогу та співпраці між органами влади і профорганізаціями області з питань захисту прав та інтересів спільчан розповів голова обласної профспілки Іван Король.

На засіданні круглого столу начальник обласного відділення Національної служби посередництва і примирення Петро Хомик довів інформацію про порядок визначення репрезентативності профорганізації згідно з вимогами Закону України «Про соціальний діалог в Україні», яка викликала жваву дискусію серед учасників зібрання. Зокрема, фахово виклали власне бачення питання голова Київської міської профорганізації працівників культури Лідія Колод-

Про проведення репрезентативності профорганізації галузі ведуть мову: Юрій Глеба, Людмила Перелигіна, Петро Хомик, Наталія Товтин

ко, голови Вінницької та Дніпропетровської обласних організацій профспілки Тетяна Побережна й Анатолій Словий, голова Всеукраїнської ради директорів шкіл естетичного виховання Олександр Шаліта та ін. За особистий внесок у забезпечення соціального діалогу Голова ФПУ вручив Подяки ФПУ голові обласної профорганізації працівників культури, членові Ради ФПУ Наталії Товтин і начальнику управління культури Закарпатської ОДА Юрію Глебі. Учасники семінару не тільки поглибили свої знання з питань соціального діалогу, ознайомилися з багатьма фольклорними традиціями краю. Профспілкові працівники та активісти галузі висловили подяку Закарпатській обласній профорганізації працівників культури за цікаву програму та організацію семінару, а адміністрація ТОК «Латориця» (директор Марія Гомонай) – за всебічне сприяння у його проведенні.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСКА ОБЛ.

ЗАВДАННЯ №1

Перед активістами профспілки культури України виступив Голова ФПУ Юрій Кулик, який підбив підсумки роботи та окреслив основні завдання ФПУ на найближчий період. Серед основних здобутків, зокрема, він вважає розроблення конкретних пропозицій щодо поглиблення соціального діалогу з Урядом, про що йшлося на зустрічі Голови ФПУ з Прем'єр-Міністром України Миколою Азаровим; підтримання пропозиції профспілок про відзначення у лютому ц. р. Дня соціальної справедливості; прийняття рішення про відновлення регулярних зустрічей керівників Кабінету з головами центральних комітетів і рад галузевих профспілок для узгодження позицій. На час – підготовка нової Генеральної угоди з Урядом і роботодавцями.

ЧУЙНІСТЬ

«...Зіткнувшись із серйозними проблемами здоров'я, а ще й на додачу юридичною тяганиною, я отримав неоціненну допомогу від співробітників ФПУ. За це я хотів би їм подякувати та передати низький уклін...» Це рядки з листа, що днями надійшов до редакції від киянина Леонарда Рубісевича, пенсіонера, заслуженого винахідника СРСР, ветерана праці, профспілковця із 40-річним стажем. «ПВ» вирішили зустрітись з автором листа, аби він докладніше розповів про свою історію, та поділитися нею із читачами.

ДЕ НЕМАЄ ЗБАЙДУЖИЛИХ ОБЛИЧ... ...І ХОЛОДНИХ ОЧЕЙ

МОЯ ХАТА СКРАЮ?

Побутує думка, що українці стали байдужими. Ніхто і ніщо, окрім особистих проблем, їх не хвилює та не цікавить. Усі негаразди, що трапляються трохи далі носа, автоматично опиняються поза зоною їхньої уваги. Нібито життєве кредо багатьох із них – «Моя хата скраю...». Однак і це прислів'я не є таким однозначним, як і діагноз, що ставлять нашому суспільству...

В одній притчці мовиться, що коли людина каже «Моя хата скраю», то вона цим засвідчує не лише фактичне місцезнаходження своєї оселі, а й зауважує: «Так, моя хата скраю, але все ж у межах села. У мене немає права і бажання втручатися в особисте життя моїх сусідів, але мені зовсім не байдуже те, що відбувається в селі. Моя хата скраю. І це означає, що саме я першим зустріну і друга, і ворога, які прийдуть у наше село».

Двері Будинку Федерації професійних спілок

України так само завжди відчинені для усіх, а її працівники готові допомогти тим, хто цього потребує. І не лише словом, а й ділом. Саме про це історія нашого співрозмовника.

БІДА НЕ ПРИХОДИТЬ ОДНА...

Чотири роки тому, 2008-го, Леонарду Рубісевичу поставили діагноз «онкологія». Грошей на перший етап лікування мало вистачити. Однак усі 33 тисячі гривень, що він їх склав на чорний день, лежали на строковому депозитному вкладі в одній із кредитних спілок. До завершення дії договору лишилося буквально кілька місяців, і повернути такі необхідні заощадження раніше завершення строку кредитна спілка відмовилася, навіть на невідкладних для пана Леонарда умов. Гроші не повернули й після завершення терміну вкладу. До речі, не повернули й дотепер...

І СЛОВОМ, І ДІЛОМ

«Таких як я багато: дві три тисячі ошуканих вкладників. Прокуратури, суди, безсонні ночі та нескінченна марна тяганина тривають не один рік, – розповідає наш співрозмовник. – До кого я тільки не звертався, у які тільки двері не стукав, однак майже всюди натикався на холодну стіну байдужості. Примемним винятком серед десятків байдужих, яких я зустрічав скрізь і всюди, виявилися працівники Федерації професійних спілок України. Вони надали мені матеріальну допомогу, юридичну консультацію, підтримали морально. Серед працівників ФПУ передусім хотілося б відзначити керівника Управління організації діловодства, контролю та кадрової роботи Оксану Курганську, яка завжди дуже уважна до людей, і ще подуже власного часу – чи то обід, чи завершення робочого дня – вислухає, проконсультує, допоможе. Висловлюю вдячність також усьому Департаменту пра-

вового захисту за кваліфіковані консультації та юридичну підтримку». З особливою вдячністю Леонард Рубісевич відгукується і про працівників Департаменту охорони праці, зокрема про керівника Юрія Андрієвського та завідувача відділу охорони здоров'я – довіреного лікаря Віталія Легкова, які допомогли дістати направлення до провідних клінік Києва та області, зокрема до Національного інституту раку, Національного інституту хірургії та трансплантології імені О. Шалімова, Київської міської онкологічної лікарні, Госпітально ГУ МВС України тощо.

Наразі триває лікування, а паралельно з ним і юридична тяганина. Однак пан Леонард з оптимізмом дивиться у майбутнє, адже тепер він точно знає, що є люди, які не лишають остеронь чужої біди і здатні не лише посівляти, а й надати конкретну професійну допомогу всім, хто її потребує.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

СОЦСТРАХ

Цього року добігає кінця шестирічна каденція представників сторони профспілок у фондах загальнооб'язкового соціального страхування.

Уряд уже затвердив склад осіб, які представлятимуть державу в правліннях і наглядових радах фондів загальнооб'язкового соціального страхування на наступний період. Заступник Голови ФПУ Григорій Осовий вважає, що

ЧАС ОНОВЛЮВАТИ КОМАНДУ

це сигнал для профспілок та організацій роботодавців: «Настав час розпочати консультації з цього питання, оскільки з прийняттям Закону «Про соціальний діалог в Україні» право на представництво в органах соціального діалогу на національному рівні мають лише репрезентативні профспілкові об'єднання та об'єднання організацій роботодавців,

а з нашого боку нині – це ФПУ і Федерація профспілок транспортників України. Їх представники вже провели відповідні консультації і сформували своє представництво в Національній тристоронній соціально-економічній раді. Наступним кроком мають бути консультації стосовно формування складу представників профспілок у фондах

загальнооб'язкового соціального страхування, зокрема, у Фонді соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Фонді загальнооб'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонді соціального страхування з тимчасової втрати працездатності тощо».

Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів радо відчинив двері для всіх охочих пройти профпідготовку. До того ж абсолютно безплатно

ЛІДЕР ПРОФНАВЧАННЯ

Важко переоцінити роль професійної діяльності у житті людини. Обрати справу життя, знайти роботу, реалізуватися в сучасних соціально-економічних умовах надзвичайно складно всім, надто особам з обмеженими фізичними можливостями. Для інвалідів шлях до професійного успіху тернистий не лише через вади здоров'я, а й через соціальні та психологічні проблеми, які завжди супроводжують хворобу чи травму, після яких настає інвалідність. Тому одним із найважливіших напрямів комплексного розв'язання цих проблем є професійне навчання інвалідів робітничих професій у спеціалізованих реабілітаційних закладах. Лідером серед яких є Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів.

«КВИТОК» ДО ПОВ

ОЛЕНА ОВЕРЧУК,
«ПВ»

Всеукраїнський центр професійної реабілітації для людей з особливими потребами, які прагнуть віднайти своє місце у житті та бути корисними суспільству, ось уже понад десять років функціонує у селищі Лютіж на Київщині. Нещодавно «ПВ» відвідала центр, а гідом для нас люб'язно зголосився бути начальником відділу зовнішніх і внутрішніх зв'язків, голова профкому центру Володимир Манько.

літики та забезпечує реалізацію завдань із професійного навчання інвалідів для подальшого їх працевлаштування, підвищення кваліфікації фахівців із реабілітації, розроблення та впровадження передових методик і технологій професійної реабілітації інвалідів, координації роботи регіональних і місцевих центрів професійної реабілітації.

У своїй діяльності центр керується чинними нормативно-правовими актами України, використовує стандарти та рекомендації Міжнародної організації праці, тут створено сучасну навчально-методичну й матеріально-технічну бази. Заклад може одночасно забезпечити професійну реабілітацію 138 інвалідів з усіх регіонів України. Саме стільки слухачів постійно мешкає й навчається у його стінах. Для професійної реабілітації до центру приїздять громадяни України із числа дітей-інвалідів віком від 16 років та інваліди I-III груп різних нозологій, які не досягли пенсійного віку, за направленням регіональних органів праці та соціального захисту населення.

Професійна підготовка інвалідів здійснюється за 10 робітничими професіями, серед яких, зокрема, оператор комп'ютерного набору, секретар керівни-

З ВИРОЮ У ВЛАСНІ СИЛИ

Справжньою гордістю центру є 24-річна Любова Машлевська з міста Кілія, що на Одещині. На її думку, саме боротьба робить людину людиною. Дівчина

опанувала 40 технік вишивання, незважаючи на те, що у неї... відсутні пальці рук. Люба втратила пальці внаслідок ускладнення хвороби у 15-річному віці. В реанімації ледь давали шанси на життя. Після виписки дівчина спростувала лікарські прогнози і взялася за голку – так вона себе рятувала. Юна героїня по праву отримала титул «Митець року» загальнонаціональної програми «Людина року». Слід зауважити, що вона навчає вишивати всіх охочих у рідному місті. У Всеукраїнському центрі професійної реабілітації Любова уже вдруге. Вишивальниця була її першою спеціальністю, наразі вона навчається у центрі, аби стати соціальним працівником. Дівчина щаслива, оскільки знайшла улюблену справу в житті. За її словами, саме у цій професії вона вбачає майбутнє, оскільки прагне на власному прикладі довести, що треба вірити у власні сили та боротися, аби вижити.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО ВИТОКІВ

Місяць тому центр відсвяткував 10-річчя відтоді, коли його двері вперше відчинилися перед людьми з обмеженими фізичними можливостями, людьми, які прагнули знайти власну нішу в суспільстві та захити повноцінним життям. Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів був створений на базі одного із санаторіїв згідно з Указом Президента України від 23.05.2001 року «Про всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів» та наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 23.07.2001 року. Офіційне відкриття закладу відбулося 3 грудня 2001 року в Між-

народний день інвалідів. У ньому брали участь Президент України, представники Міжнародної організації праці, керівництво Міністерства праці та соціальної політики України, народні депутати, представники громадських організацій інвалідів. Ця подія була одним із перших кроків на шляху реалізації Національної програми професійної реабілітації та зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Будівництво та оснащення центру здійснювалося під патронатом Президента України за рахунок коштів Фонду соціального захисту інвалідів, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, Міжнародної організації праці, Пен-

сійного фонду, промислового об'єднання «Укрпротез» та за широкою підтримки громадських організацій інвалідів.

ФЛАГМАН ПРОФОСВІТИ

Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів є державною соціальною установою, підпорядковується Мінсоцпо-

Близько

2,5 тисячі

інвалідів з усіх регіонів України здобули робітничі професії за 10 років існування центру.

Гарний фахівець завжди цінується. Вивчившись протягом 5 місяців на майстра з ремонту взуття, слухач одержує можливість заробити не лише на кусень хліба, а ще й на масло до нього

Майстрині-швачки повертаються додому з оновленим гардеробом. Їм усе під силу: і спідницю пошити, і навіть пальто

НОЦІННОГО ЖИТТЯ

ційному процесі широко використовуються вітчизняний і зарубіжний досвід, зокрема реабілітаційних установ Австрії, Німеччини та Росії.

З перших років існування центру його співробітники беруть участь у різноманітних міжнародних проєктах, науково-практичних вітчизняних і закордонних конференціях і семінарах. Центр відвідують міжнародні делегації, тут постійно проводяться семінари, наради, круглі столи, на яких обговорюються проблеми соціальної та професійної реабілітації інвалідів, їхнього працевлаштування та зайнятості.

За сумлінну працю та вагомий внесок у розв'язання проблем соціального захисту інвалідів колектив центру відзначено Почесною грамотою Кабінету Міністрів, подякою Міністерства праці та соціальної політики України. 2010 року центр як одна з компаній, що найкраще дотримується прав людини та гендерної рівності, став золотим призером Всеукраїнського конкурсу «Рівні можливості: найкращий роботодавець-2010». Колектив однодумців центру очолює кандидат медичних наук, заслужений лікар України Микола Авраменко.

Центр було створено як зразковий заклад у мережі

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

“ У соціальній сфері високорозвинених держав давно діє така галузь, як професійна реабілітація. У свою чергу, в Україні ця ніша донедавна залишалася порожньою. Лише 10 років тому на базі санаторію у селищі Лютів, що неподалік від Києва, було відкрито перший такий заклад – Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. Згодом подібні навчальні центри почали відкриватися й на регіональних рівнях. Загалом в Україні їх близько десяти. Але ми вважаємося флагманом, задаємо темп розвитку та його напрями. Результатом набутого практичного досвіду центру є 150 науково-методич-

них праць, у тому числі 9 методичних і практичних посібників та 20 методичних рекомендацій із питань професійної реабілітації інвалідів, 33 деклараційних патенти на винаходи та корисні моделі. У центрі підвищили кваліфікацію понад 100 фахівців із регіональних реабілітаційних центрів для інвалідів. Центр успішно співпрацює з державними структурами, науково-дослідними інститутами НАН, АМН та АПН України, Міністерства соціальної політики, Державної служби зайнятості, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту та Міністерства охорони здоров'я, провідними освітніми й реабілітаційними установами, зокрема зарубіжними, громадськими організаціями інвалідів.

Щодо ефективності такого навчання, то в середньому кожний другий випускник зайнятий на відкритому ринку праці. Це гарний показник.

**ВОЛОДИМИР МАНЬКО, НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ
ЗВ'ЯЗКІВ, ГОЛОВА ПРОФКОМУ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ
ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ**

регіональних центрів професійної реабілітації інвалідів з урахуванням новітніх стандартів щодо безбар'єрності та рівнодоступності у навчанні та побути різних категорій інвалідів. І справді, прогулюючись територією та зазираючи в корпуси, кидається в очі те, що люди з обмеженими фізичними можливостями са-

мотужки можуть дістатися будь-куди (чого, на превеликий жаль, так бракує на вулицях наших міст): підйоми до корпусів, додаткові поручні, навіть басейн обладнаний так, що людина з фізичними вадами у змозі скористатися ним без сторонньої допомоги.

Комфортабельні 1- та 2-місні кімнати і побутові

приміщення, що обладнані всім необхідним для проживання інвалідів, у тому числі візочників, швидше нагадують затишні квартири і зовсім не схожі на гуртожитки. У центрі забезпечено триразове харчування санаторного типу. Професійне навчання поєднується з медичним спостереженням, заходами со-

ціальної, психологічної та фізичної реабілітації. Досвідчені лікарі постійно стежать за станом здоров'я слухачів, у разі необхідності надається медична допомога. До послуг слухачів кабінет фізіотерапії, зал лікувальної фізкультури, бальнеолікування, масаж, комп'ютерна діагностика, консультації психолога й соціального працівника, групові тренінгові заняття, гідрокінезотерапія тощо.

ПРО ОСОБИСТОСТІ ТА ОСОБИСТЕ

У стінах цього навчально-реабілітаційного центру народилася не одна сім'я – 52 подружні пари. Люди пов'язують долі, народжують здорових дітей, живуть щасливим життям. Володимир Манько повідав «ПВ» історію випускника Миколи Бовесуновського, що здобував тут спеціальність «Бджільництво». На час навчання йому виповнилося сорок років. Попереду себе чоловік штовхав ходунки (інсультний хворий), без них пересуватися було важко. Вирізнявся він з-поміж інших відлюдкуватістю, був не говіркий та й до навчання не дуже здібний. Минали тижні, місяці й результати заліків поступово поліпшувалися. Тож і ходунки відкинув. По-

вільно, а згодом усе впевненіше й впевненіше почав ходити без них. Відтак повеселів, наче хто у нього життя вдихнув. Реабілітація відбувалася настільки прогресивно, що всі, за ним спостерігав, були просто шоковані. Як з'ясувалося – вилікувало його кохання! А історія завершилася тим, що він одружився на покоївці Галіні, яка працювала у корпусі, де він мешкав. Після закінчення навчання Микола продав хату на Житомирщині та придбав господарство в Димері, що на Київщині, ще й вуликів прикупив. Як розповідають, хоч відгоди минуло не один рік, а Микола з Галіною й досі живуть душа в душу.

Спостерігаючи за навчанням майбутніх швачок, вишивальниць, автослесарів, майстрів із ремонту взуття, фахівців із бухгалтерського обліку, соціальних працівників тощо, захоплюєшся їхньою силою духу, усвідомлюєш, що ці люди хоч і з обмеженими можливостями, та все ж непохитно прагнуть досягнути поставленої мети, а натхнення та завзяття одного з них вистачило б на кількох із нас. Вони впевнено і вперто йдуть до своєї мети – бути корисними собі та людям.

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

А ВИЩУ ОСВІТУ

“

Ті малоталановиті демагого-політики, котрі намагаються за будь-якої події змусити суспільство згадати про себе, приречені на невдачу. Адже якщо попри всі зусилля вдалося зібрати аж 20 людей із ранку, це, звичайно, титанічна перемога. Якщо говорити про стипендії, то немає студента, який би не виграв у разі ухвалення нового закону, за однієї умови: він збирається не мітингувати, а добре вчитися, тому що «трієчникам» платити стипендію – це гріх. Це все одно, що грабувати людей, які платять до бюджету.

Дмитро Табачник,
міністр освіти
і науки, молоді
та спорту
України

У проєкті перераховані також причини, через які студент може бути відрахований з університету. Серед них, зокрема, порушення правил внутрішнього розпорядку, недотримання умов договору для контрактників (несвоєчасна оплата навчання), а також у разі підтвердження фактів академічного плагіату. Що розуміють під таким формулюванням – у проєкті не прописано.

До речі, зміни торкнуться і керівництва вишу. Згідно з проєктом керівник вищого навчального закладу не зможе обіймати посаду більш як дві каденції поспіль.

Міністр освіти Дмитро Табачник налаштований оптимістично і вважає, що у першій половині 2012 року закон буде ухвалено. Якщо це справді так, то він набуде чинності з 1 січня 2013 року.

СТУДЕНТСЬКІ ПРОТЕСТИ... «З ПОХМІЛЛЯ»

Незважаючи на те, що ініціатори законопроєкту в один голос нахваляють його, студенти, як і рік

тому, виходять на акції протесту. Міністр Табачник із притаманною йому іронією (яка іноді межує з невихованістю) зазначив, що насправді студенти протестують, бо погано почувалися після новорічних свят. Адже свої акції представники студентських організацій проводили 10 січня, тож міністр висловив припущення, що вони просто «не похмелилися».

Насправді ж студей вважають, що Міносвіти не внесло жодних їхніх поправок, і нинішній варіант закону мало чим відрізняється від попереднього. Наприклад, їх не влаштує те, що в законі залишилася норма про залежність вишів від волі Міністерства освіти. Причому на всіх рівнях – від ідеологічної до фінансової. Залежність від міністерства посилюється ще й штрафними санкціями – аж до скасування ліцензії – за порушення правил прийому абітурієнтів. Ці порушення, звичайно, будуть визначатися суб'єктивно: на власний розсуд урядовця.

Також студенти протестують проти можливості збільшення платні за конт-

МЕНШЕ ВИШІВ – ГАРНИХ І РІЗНИХ!

Закон «Про вищу освіту» – не єдина ініціатива Дмитра Табачника, яка викликає бурхливі емоції. Міністр мріє про суттєве скорочення вищих навчальних закладів. У планах Міносвіти – зменшити кількість вишів до 90. Це майже вдвісьтеро менше, ніж існує нині – 854 заклади, з яких 228 вишів державної форми власності. За словами Дмитра Табачника, світові параметри передбачають один успішний університет на 500–800 тис. людей. Він наводить приклади інших країн. Мовляв, в Італії на 60 млн населення – 65 університетів, у Франції на 63 млн – 41 університет, у Великобританії на 61 млн – 142 виші, тож для України цілком достатньо буде 90.

рактну форму навчання, обмеження студентського самоврядування та посилення корупції серед керівництва вишів. Адже «бал

вищого навчального закладу», який разом з атестатом про шкільну освіту стане «пропуском» до вищого навчального закладу,

вважається тим самим екзаменом. Але цього разу ці «екзамени» будуть набагато суб'єктивнішими.

Не подобається студентам і сталий перелік спеціальностей, який затверджується Міністерством освіти. На їхню думку, це не дозволить швидко реагувати на запити роботодавців та вимоги часу. Адже з'являються нові затребувані спеціальності, а швидко розширити перелік через бюрократичні процедури буде вкрай важко.

Але насамперед студентів не задовольняє прив'язка стипендій до прожиткового мінімуму. Адже якщо грошей у бюджеті для виплати стипендій усім студентам не вистачить, це означатиме, що ті, хто матиме бодай одну трійку, не отримують стипендії взагалі. Як стверджують учасники протестів, вони стоять на вулицях доти, доки з парламенту не відкликнуть законопроєкт Дмитра Табачника.

До них можуть приєднатися і викладачі, яким новий закон теж навряд чи принесе багато радості. Зокрема, він передбачає зняття обмеження на педагогічне навантаження. Наразі

воно становить 900 годин на рік для науково-педагогічних співробітників та 720 – для педагогічних. Якщо ж обмеження зняти, це навантаження може сягнути граничної норми, передбаченої Кодексом законів про працю, тобто 1584 годин.

На думку експертів, законопроєкт «Про вищу освіту» в нинішньому варіанті не здатен слугувати модернізації освіти або покращенню прав студентів та викладачів. Ідеться лише про посилення адміністративного контролю Міносвіти над вишами. Отже, студенти й надалі можуть протестувати та висловлювати своє невдоволення законом. Незважаючи на те, що в парламенті зареєстровано ще два альтернативних законопроєкти – так званий «президентський» (за авторством депутата від Партії регіонів Юрія Мірошниченка) та опозиційний (за підписами Лесі Оробець та Арсенія Яценюка), найбільш прохідним є саме закон Табачника-Луцького. Судячи з усього, вже на найближчій сесії ВР проєкт буде ухвалено.

РАЙСА ЧИРВА, «ПВ»

ЗАПИС ДО ТРУДОВОЇ

ЗВІЛЬНЕННЯ
З ПОВАЖНИХ ПРИЧИН

? Які причини є поважними при звільненні працівника з роботи за власним бажанням, адже в трудовій книжці робиться запис лише про «звільнення за власним бажанням» без зазначення причини. Яким чином при реєстрації в центрі зайнятості підтверджується факт звільнення працівника саме з поважної причини?

Ганна ВЛАСЕНКО,
м. Білгород-Дністровський, Одеська обл.

Відповідно до частини другої ст. 38 Кодексу законів про працю України до поважних причин звільнення за власним бажанням належать: переїзд на нове місце проживання, переведення чоловіка або дружини на роботу в інше місце, вступ до навчального закладу, неможливість проживання в даній місцевості, підтверджена медичним висновком, вагітність, догляд за дитиною до досягнення нею 14-річного віку або дитиною-інвалідом, догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку або інвалідом I групи, вихід на пенсію, прийняття на роботу за конкурсом тощо. Згідно з вимогами пункту 2.25 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівни-

ків, затвердженої наказом Міністерства праці, Міністерства юстиції, Міністерства соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р. № 58, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 серпня 1993 р. за № 110, записи про причини звільнення в трудовій книжці повинні провадитись у точній відповідності з формулюванням чинного законодавства із посиланням на відповідну статтю, пункт закону. При розірванні трудового договору з ініціативи працівника через причини, з якими законодавство пов'язує надання певних пільг і переваг, запис про звільнення вноситься до трудової книжки із зазначенням цих причин.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

УЧАСТЬ У ГРОМАДСЬКИХ РОБОТАХ

? Що таке «громадські роботи» і чи є вони обов'язковими? Чи поширюються на осіб, зайнятих у громадських роботах, державні соціальні гарантії?

Леонід ГОРЛЕНКО,
м. Кагарлик, Київська обл.

Відповідно до чинного законодавства місцеві держадміністрації, виконавчі органи місцевих рад, роботодавці за участю держслужби зайнятості організують оплачувані громадські роботи. Організація таких робіт регулюється Положенням про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт, затвердженим постановою Кабінету від 10.09.2008 № 839. За цим Положенням до громадських належать усі види робіт, які мають суспільно корисну спрямованість, відповідають потребам певної адміністративно-територіальної одиниці та сприяють її соціальному розвитку. Із зайнятими на оплачуваних громадських роботах особами роботодавці, відповідно до законодавства про працю, укла-

дають у письмовій формі строкові трудові договори. На осіб, зайнятих на оплачуваних громадських роботах, поширюються державні соціальні гарантії, передбачені законодавством про працю, зайнятість населення та загальнообов'язкове державне соціальне страхування, іншими нормативно-правовими актами. Відповідно до ст. 7 п. 7 ЗУ «Про зайнятість населення» для громадян, які не мають професії або перебувають на обліку як безробітні більше 9 місяців, а також для громадян, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 12 місяців) перерви (крім громадян передпенсійного віку), підходящою роботою вважається участь в оплачуваних громадських роботах.

ПОВТОРНА РЕЄСТРАЦІЯ

НОВА
ВАКАНСІЯ
ЧЕРЕЗ ТРИ
МІСЯЦІ

? Скільки разів можна ставати на облік до районного центру зайнятості?

Микола КРАВЧУК,
с/мт Солотвине, Закарпатська обл.

Згідно з пунктом 8 Порядку реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2007 № 219, якщо громадянин, зареєстрований у державній службі зайнятості, двічі відмовився в період пошуку від підходящої роботи, його не може бути визнано безробітним. Такий громадянин знімається з обліку, і протягом трьох місяців йому можуть надаватися лише профорієнтаційні та консультативні послуги. Після закінчення трьох місяців від дня зняття з обліку громадянин може зареєструватися повторно в держслужбі зайнятості як такий, що шукає роботу.

Крім того, відповідно до п. 20 вищезазначеного Порядку, громадянин, зареєстрований як такий, що шукають роботу, та безробітні, знімаються з обліку:

– з дня, що настає після закінчення періоду пошуку роботи, в разі відмови громадянин, зареєстрований як такий, що шукають роботу, вперше і не мають професії (спеціальності), в тому числі випускників загальноосвітніх навчальних закладів, від професійної підготовки або влаштування на оплачувану роботу, включаючи роботу тимчасового характеру, яка не потребує професійної підготовки;

– з дня, що настає після закінчення періоду пошуку роботи, у випадку відмови громадянина, зареєстрованого як такий, що шукає роботу, від двох

пропозицій підходящої роботи протягом зазначеного періоду;

– з дня відмови безробітного від другої пропозиції підходящої роботи або проходження професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації за направленням державної служби зайнятості, в тому числі осіб, які вперше шукають роботу та не мають професії (спеціальності).

Громадянин, зареєстрований у державній службі зайнятості як такий, що шукають роботу, знятий з обліку на вищезазначених підставах і які не працювали, можуть перереєструватися як такі, що шукають роботу, через три місяці від дня зняття їх з обліку.

Разом із цим, умовою для призначення допомо-

ги по безробіттю згідно з п. 2.13 Порядку надання допомоги по безробіттю, в тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 20.11.2000 та зареєстрованого в Мін'юсти України 14.12.2000 № 915/5136, є готовність особи до участі в загальнодержавних оплачуваних громадських роботах, якщо така робота для неї є підходящою.

У разі відмови без поважних причин від участі особи в загальнодержавних оплачуваних громадських роботах, якщо робота є для неї підходящою, розмір допомоги по безробіттю зменшується на 50% строком до трьох місяців.

ЗАКОНОМ НЕ ОБМЕЖЕНО

ЗА НАЯВНОСТІ ВІЛЬНИХ МІСЦЬ

? Чи може міський центр зайнятості пропонувати мені роботу на підприємстві, з якого я звільнився півроку тому?

Петро МУСІЙЧУК,
м. Миколаїв

Поняття підходящої роботи визначено в ст. 7 ЗУ «Про зайнятість населення». Для громадян, які втратили роботу і заробітну плату (трудоий дохід), підходящою вважається робота, що відповідає їхній освіті, професії (спеціальності), кваліфікації, доступності послуг транспортуного обслуговуван-

ня, встановленої рішеннями місцевих держадміністрацій, виконавчих органів місцевих рад. Зарплата повинна відповідати розміру, який громадянин мав за попереднім місцем роботи, з урахуванням середнього рівня зарплати, що склався у відповідній сфері економічної діяльності в регіоні

за минулий місяць. При пропозиції підходящої роботи враховуються попередня діяльність громадянина, тривалість роботи за професією (спеціальністю), кваліфікація, вік, досвід, а також стан ринку праці. У разі неможливості надання громадянину роботи за професією протягом шести місяців підходящою вважається робота, яка потребує зміни професії з урахуванням його здібностей, стану здоров'я і професійного досвіду, доступних для нього видів навчання та потреби ринку праці у відповідних працівників.

Відповідно до ст. 19 ЗУ «Про зайнятість населення» ДСЗ має право направляти для працевлаштування на підприємства, в установи і організації всіх форм власності при наявності там вільних робочих місць (вакантних посад) громадян, які звертаються до служби зайнятості. Обмежень щодо направлення на працевлаштування на підприємство, де особа працювала перед зверненням до центру зайнятості, чинним законодавством не передбачено.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП - СИМВОЛ ЩАСТЯ І БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Святкування Різдва мешканцями сіл Роздолівка, Верхньокам'янське та Званівка Артемівського району Донецької області має давні традиції, що походять із Західної України, звідки 1951 року селяни були переселені за угодою між Польщею й Україною про обмін економічно вигідними для обох країн територіями.

Відтоді святкування Різдва Христового в цих селах супроводжується урочистими церковними піснями, колядками, щедрівками та прославленнями Божого сина. Особливо 7 січня, після закінчення раннього Різдвяного богослужіння. А вже саме в цей і два наступні дні настоятелі Української греко-католицької церкви Преображення Ісуса Христа села Званівка, Греко-католицької церкви Зіслання Святого Духа в селі Роздолівка та парафії Української греко-католицької церкви Різдва Пресвятої Богородиці в селі Верхньокам'янське благословляють колядників вертепу в яскравих колоритних костюмах, що представляють епоху двотисячолітньої давнини, на відвідини кожної хати. А приносячи із собою добру звістку, ще й показувати односельцям своє унікальне дійство. А вже вертеп – це театралізоване, яскраве подання фрагментів Євангелія. Постановку дивовижної вистави здійснила керівник Будинку

Різдвяна шопка, або «віфлемська повітка», в якій народився Ісус Христос

культури села Званівка Світлана Гриненко, людина, воістину закохана в цей вічний творчий процес. Особливе захоплення у гляда-

чів викликають звістка про народження Христа та поява волхвів, що принесли немовляті свої дарунки. А також розповідь про простих

пастухів та жорстокого Ірода. Зрештою, всі радіють перемозі добра над злом!

Колядники – проповідники добрих справ і казкові

Колядники вертепу в Українській греко-католицькій церкві Преображення Господнього в с. Званівка після закінчення ранкового Різдвяного богослужіння в очікуванні благословення настоятеля церкви отця Клавдія

Отець Клавдій, настоятель Української греко-католицької церкви Преображення Господнього в с. Званівка, благословляє колядників вертепу

ангели. Усе, що вони побажають, обов'язково здійсниться, якщо мешканці оселі віддаватимуть належну пошану Синови Божому. На найпочеснішому місці встановлюють так звані «різдвяні шопки» – макети, які втілюють собою «віфлемську повітку», в якій з'явився на світ Ісус Христос. Підлогу в хаті господарі встеляють соломом, ставлять на покутті, під образами сніп пшениці – дідух, який символізує дух предків, що приходять на Різдво «в гості». Люди вірять, що засіки будуть повними зерна, мир і згода пануватимуть у сім'ї, якщо на Святвечір збереться вся родина

за столом, який зверху соломи чи сина застелений білосніжною скатертиною і на якому є 12 страв. А пригостити ними слід не тільки рідних, а й усіх охочих. Тож раді тут і випадковим перехожим, що завітали до хати. Їх обов'язково запрошують скуштувати приготовані страви, адже, за повір'ям, вони приносять щастя і добробут на весь рік. А ще впевненість у тому, що, з Божої ласки, здійсняться всі найзаповітніші мрії та бажання.

ВАЛЕНТИНА МОРОЗОВА,
М. ДОНЕЦЬК
ФОТО
ТЕТЯНИ САРЖЕВСЬКОЇ

Фрагмент вистави «Різдвяний вертеп» у будинку Володимира Орищина

Колядники вертепу в селі Верхньокам'янське перед відвідинами будинку підприємця, директора ПП «Колос» Володимира Орищина

ЗА ЖІНОК!

ЗАВЖДИ ЖАДАНА МАРГАРИТА

Дітей цивілізації, як і колись, хвилює походження назви дуже міцного коктейлю, що готується на основі текилі, помаранчевого лікеру та лимонного соку – Маргарити.

Він (чи вона?) підкорив серця бідних і багатих, знаних і невідомих у всіх країнах і на всіх континентах. За легендою, автором першої Маргарити був молодий американський бармен, який закохався в прекрасну, мов мрія, дівчину з таким ім'ям.

Другий переказ теж романтичний. Мовляв, 1936 року такий собі Денні Негрете працював керуючим готелю Crespo у Пуебло. Він мав подругу на ім'я... звісно ж, Маргарита. Однієї ночі молоді люди поклялися один одному у вічному коханні, і це було так прекрасно й незвичайно, що випити щось банальне було б блюзнірством. Тоді Денні і вирішив змішати текилу, куантро й лимонний сік.

Нарешті третя легенда розповідає про тєхаську аристократку (а таке буває?) Маргариту Сеймз. Нібито 1948 року вона влаштувала на своїй віллі в Акапулько грандіозний прийом, під час якого пригощала гостей новим коктейлем власного винаходу – з текилі. Напій дістав гідну оцінку!

НОТАТКИ НА СЕРВЕТЦІ

ДАВАТИ ЧИ НІ?

Тобто – чи треба платити «чайові»? Дехто замислюється над цим, коли вже всі наситилися, тарілки спорожніли й час «розплати» настав.

Не нервуйтеся, судомце не шукайте рукою по кишенях дрібніші купюри й запам'ятайте раз і назавжди: ви даєте «чайові» лише за власним бажанням. І стільки, скільки самі захочете. Не вірте тим, хто стверджує, що давати треба неодмінно і до того ж у розмірі десяти відсотків рахунка. Це неправда. Загалом буває так, що ці відсотки вже враховано у меню чи рахунок і виділе-

но окремим рядком. Так би мовити, легалізовано. Проте і в цьому разі можна відмовитися. Надто, коли вам не дуже сподобалося обслуговування чи запропоновані страви. Головне – бути природним і внутрішньо вільним. До речі, заклад, який себе поважає, ніколи не включає до рахунка хліб і масло. За цією маленькою деталлю можна дійти висновку: заклад справді респектабельний чи його псує недалекоглядна адміністрація.

– Не хвилюйтесь, нічого я не забуду!
Це ваші чайові...

ШЛЯХЕТНИЙ СОЮЗ

СИР ДЛЯ ВИНА ДРУГ, ТОВАРИШ І БРАТ

«Чому брат? – запитає читач. – Це щоби фразу завершити?» Зовсім ні. І сир, і вино – це «діти», тобто продукти бродіння. Тож вони легко (і в прямому, і в переносному сенсі) сполучаються.

Проте минуло багато часу, поки люди зрозуміли, що сир і вино створюють прекрасний союз. А як здогадалися – одразу заходилися створювати щеонайбільше видів сирів і вин, досліджуючи, який саме «союз» – найкращий. Деякі сировари навіть конфліктували – аж до «боїв місцевого значення», як-от сталося в Італії між виробниками «Пармезану» й «Грана пандано».

Та всіх перемогла Франція, оскільки виробляє понад 500 сортів сиру. А славетний художник Сальвадор Далі ще й піддав жару,

заявивши: «Якщо в країні немає щонайменше п'ятдесяти сортів сиру й гарного вина, отже, країна дійшла до ручки».

Вважається, що сир з'явився понад 400 тисяч років тому цілком випадково: у курдюку аравійського купця, котрий забув у ньому молоко. Братислов'яни готували сир ще в I тисячолітті до н. е. Проте не дуже захоплювалися ним, віддаючи перевагу «творогу». Але ми досі називаємо його «сир», що свідчить про те, що в традиції наших предків переважав природний спосіб виготовлення: на основі згортання молока одержу-

вали сирний (сирний) продукт.

Вважається, що твердий сир має бути жовтого кольору. Однак насправді його спектр ширший – від блідо-жовтого до жовтогарячого. Існує також елітне сімейство дорогих блакитних сирів із внутрішньою цвілью: «Рокфор», «Горгонзола», «Стілтон»...

До речі, саме Франція вважається законодавцем «сирного етикету», що часом нагадує і мистецтво, і моральний закон одночасно. Французи називають гарне сполучення сиру й вина шляхетним дуєтом. «Стілтон» із портьвейном незамінні на фуршеттах або

В античному світі сири вважались їжею богів і героїв.

під час ділових перемовин. До твердих сирів краще подавати легкі сухі білі й червоні марочні вина. Блакитні сири «люблять» сухі міцні червоні вина. А взагалі існує правило: у сиру й вина має бути спільна історична батьківщина.

СМАЧНОГО!

АБИ «ЗНЕШКОДИТИ» ПОДРУГУ, ПРИГОТУЙ ЇЙ РИБУ ФУГУ

Ні-ні, нічого спільного з музичною фугою ця істота не має. Зате вважається бомбою негайної дії, як тільки ви її проковтнули. А на перший погляд – маленька, безневинна й неповертка рибка, завдовжки з долоню. Проте як тільки її налякати, то роздувається, мов куля, і стає втричі більшою. А отрути, котра міститься у шкірі, ікрі, молочку, а надто в печінці цієї риби, достатньо, аби вбити 30–40 осіб! Ця отрута у 1250 разів сильніша за цианістий калій.

До слова, ця рибка водиться в Індійському, Атлантичному й Тихому океанах. Так от, молодці-японці примудрилися готувати з неї вражаючі делікатеси – такі, що їх порівнювали з японським живописом, япон-

ським шовком. Мовляв, щось витончене, шовковисте, невимовне... «Смак фуґу не можна порівняти ні з чим, – говорив відомий кераміст Кітаодзі Роцуннин. – Якщо ти скуштуєш це три або чотири рази – станеш рабом фуґу. Всі, хто відмовляються від цієї

страви, боячись померти, гідні співчуття». Господарі ресторанів, що пропонують фуґу, завжди перестраховуються: надають звіти інспекторів щодо її зберігання й приготування. Тому кухарі мають отримати спеціальні ліцензії на її приготування, складають

письмово та практичні іспити. Для цього вони мають добре знати різновиди (такіх десятків) способів «знеотручування» фуґу. Останнім іспитом зазвичай стає третій – кухар має з'їсти те, що приготував. «Зате» замовити в ресторані страву з риби фуґу – справді дороге задоволення: до 500 у. о. за порцію! Фуґу готують іще в Німеччині, США. Однак посправжньому – лише в Японії, причому і закуски, і суп (про нього тут кажуть: «Дурний той, хто їсть суп із фуґу, та ще дурніший той, хто його не їсть»), і смажену, й варену, і сирну. І навіть sake (японська горілка), настане на її плавниках.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ВИЗНАННЯ

КАЛИТОВСЬКА – СПОРТСМЕНКА ГРУДНЯ

Рішенням експертної комісії при вітчизняному НОКу героїні спортивно-го грудня в Україні визнали Леся Калитовська та її тренер Сергій Базін.

Велосипедистка Леся Калитовська, її тренер Сергій Базін стали кращими спортсменом і тренером останнього місяця 2011 року. Леся відзначилася на етапі Кубка світу з велотреку в кolumбійському Калі, де бронзова призерка Олімпійських ігор–2008 зішля на третю сходинку

п'єдесталу пошани за підсумками індивідуальної гонки. Варто нагадати, що таким чином українські велосипедисти відкрили і закрили минулий передолімпійський рік. Адже найкращою першою місяця 2011 року було визнано також велосипедистку Любов Шуліку.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

СРІБНИЙ ПОЧИН «НОВАТОРА»

Спортивну честь хмельницького державного підприємства «Новатор» захищають волейбольні команди вищої, першої та дитячої ліг. Нещодавній дебютант вітчизняної Суперліги «Новатор» уже встиг пробитися до «Фіналу чотирьох» Кубка країни!

Вирішальні баталії Кубка України з волейболу, який присвячувався пам'яті олімпійського чемпіона, заслуженого майстра спорту Бориса Терешука, відбулися в Харкові. До чотирьох півфіналістів пробилися і дебютанти вітчизняної чоловічої Суперліги – хмельницький «Новатор». Уже цей результат можна було б вважати гідним, але хмельничани замахнулися на більше і ледь не виграли почесний трофей. Лише у вирішальному матчі господарі турніру волейболісти «Локомотива» змогли зупинити «новаторів», вигравши перемогу в трьох сетах дуже напруженого поєдинку (25:23, 25:22, 25:16). Утім, срібний результат улюбленців не

надто засмутив відданих уболівальників хмельничан. Слід зазначити, що спортивна база ДП «Новатор» чи не найкраща в регіоні. А все тому, що адміністрація підприємства та профспілковий комітет разом тягнуть господарського плуга – в інтересах людей, задля їх благополуччя. Тож і приділяють значну увагу спорту. «Наші працівники зміцнюють здоров'я у спортивних секціях, мріють про сили на змаганнях із футболу, тенісу, волейболу, легкої атлетики тощо», – сказав голова профкому підприємства Олександр Рижанський.

**ВАЛЕРІЙ МАРЦЕНЮК,
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛ.**

ХОКЕЙ

Минулого вікенду вперше в історії український клуб грав у фінальній частині Єврокубка. «Донбас» у «Фіналі чотирьох», який проходив у французькому Руані, суперничав із білоруською «Юністю», італійським «Асіаго» і місцевим «Руан Драгонс» за Континентальний кубок.

ЗА КРОК ДО ПЕРЕМОГИ

До Франції наші співвітчизники їхали за перемогою – головний тренер «Донбасу» Олександр Куліков не приховував амбітних планів. Однак і визнавав, що втілити їх у життя буде нелегко. Причиною тому називав і майбутніх суперників, і... календар команди. Бо ж в українців, так склалося, часу на підготовку було менше, ніж у суперників – майже на дві доби. Як згодом з'ясувалося, саме останній чинник, схоже, став фатальною перепорою на шляху донецчан до омріяного тріумфу на євроарені.

У першому матчі українці здолали головного фаворита турніру – чинного на той момент володаря трофея мінську «Юність». Наші не побоялися вступити в бій «з відкритим забралом» із шестинадцятьма чемпіонами Білорусі, відповідали атакою на атаку, тож на майданчику виринули справжні чоловічі пристрасті. Перший період закінчився без закинутих шайб, а от у другому Белухін і Журун двічі змусили капітулювати голкіпера білорусів Оксу. У заключній двадцятихвилинці мінчани зусиллями Сліща скоротили розрив у

рахунку до мінімуму і наприкінці матчу влаштували справжню облогу воріт Царегородцева, але голкіпер донецчан і злагожені командні дії українців у цілому не дозволили фаворитам добитися нічиєї. У наступному матчі наші здолали італійців. Хоча в «Асіаго» на провідних ролях – канадські хокеїсти, скласти гідну конкуренцію суперникам триразові чемпіони Італії спромоглися лише в другому періоді, коли двічі скоротили розрив у рахунку. Однак загалом щось суттєве протиставити дублям Варламова і Шафаренка, а також закинутим шайбам Дубровина і Піскунова так і не змогли.

До заключного туру шанси на здобуття Континентального кубка зберегли три команди – «Донбас», «Юність» і місцеві «Драгонс». Вирішальну роль у розподілі місць мала відіграти різниця забитих і пропущених шайб, але лише у випадку, якщо українці програли б французам. А вже навіть нічия в основний час робила підопічних Олександра Кулікова переможцями турніру. На жаль, не склалося. Українці жваво розпочали матч проти «Драгонс», але шайба, немов зачарована, ніяк не йшла у ворота голкіпера французів Анрі. А сил дотиснути суперників у наших хокеїстів, здавалося, просто не лишилося. Натомість місцеві улюбленці за шаленої підтримки трибун ушіймали кураж. Дидикін і Кочетков двічі зменшували перевагу в рахунку до мінімуму, але господарі майданчика не просто здобули перемогу, а й завдяки одній додатково закинутій шайбі стали володарями євротрофея!

РЕЗУЛЬТАТИ МАТЧІВ «ФІНАЛУ ЧОТИРЬОХ» ЗА УЧАСТЮ ХК «ДОНБАС»

«Донбас» (Україна) – «Юність» (Білорусь) – 2:1 (0:0, 2:0, 0:1)
«Асіаго» (Італія) – «Донбас» (Україна) – 2:6 (0:2, 2:2, 0:2)
«Руан Драгонс» (Франція) – «Донбас» (Україна) – 5:2 (0:0, 3:1, 2:1)

ОЛІМПІЗМ

ОЛІМПІАДА ДЛЯ ЮНИХ СТАРТУВАЛА

13 січня 2012 року назавжди ввійде до спортивної історії, саме в цей день відбулася урочиста церемонія відкриття I зимових Юнацьких Олімпійських ігор. Загалом дебютні старту юних олімпійців-зимовиків зібрали понад 1700 спортсменів та офіційних осіб із 70 країн світу.

Цікаво, що право приймати I зимові Юнацькі Олімпійські ігри (для спортсменів віком від 14 до 18 років) довірили австрійському Інсбруку, де двічі – в 1964 і 1976 роках проходили старту дорослих спортсменів-олімпійців. Таким чином, австрійське містечко зарезервувало собі місце в історії як столиця трьох зимових Олімпіад. На стадіоні Бергізел юних олімпійців втітали близько 15 тис. глядачів. Головною відмінністю церемонії відкриття Юнацьких ігор від церемонії відкриття «дорослих» зма-

гань полягала в тому, що команди виходили без оголошення і прапоросносців. Останні ж з'являлися окремо та їх представляли особисто (право нести прапор України доручили львів'янинові Антону Деркачу, який в Інсбруку змагатиметься в одноомісних санях). Однак в іншому всі головні атрибути відкриття головних стартів чотириріччя залишилися незмінними. Присутні та телеглядачі стали свідками традиційних олімпійських церемоній – підняття прапора, звучання гімну, клятви спортсменів, тренерів і суддів та, звичайно ж, запалення Олімпійського вогню. Спеціально для цього було підготовлено третю чашу, причому сам вогонь ефектно з'явився на стадіоні, спустившись із трампліна. Збірну команду України на I зимових Юнацьких Олімпійських іграх представляють 23 атлети, які виступатимуть у восьми видах спорту (біатлон, гірськолижний спорт, лижне двоборство, лижні гонки, стрибки з трампліна, санний спорт, фігурне катання та шорт-трек). У наступних номерах «ПВ» обов'язково поінформують читачів про результати українців на цих престижних змаганнях. Сподіваємося, що наша спільна підтримка позитивно позначиться на виступах

юних українських олімпійців. А вже за них безпосередньо в Австрії палко вболіватиме і президент вітчизняного НОКу, член Міжнародного олімпійського комітету Сергій Бубка, який також прибув до Інсбруку. Головний олімпієць України візьме участь у численних форумах, конференціях, зустрічах із молодими атлетами. Як повідомляє офіційний сайт Національного олімпійського комітету України, під час спілкування із співвітчизниками Сергій Бубка побажав спортсменам удачі, впевненості у своїх силах, а також із максимальною користю використати час, проведений на Олімпіаді.

**СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»**

УВАГА! НОВІ УМОВИ КОНКУРСУ

**ПЕРЕДПЛАТІТЬ САМІ, ЗАГІТУЙТЕ
СВОГО ЗНАЙОМОГО ТА ОТРИМАЙТЕ
ВАШІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ**

Пропонуємо вам, дорогі читачі, як і раніше, і в цьому номері знайти помилку й одержати винагороду. Проте отримати виграні 100 гривень шановний дописувач зможе тільки тоді, якщо перед'явить власну передплатну квитанцію на газету «Профспілкові вісті» й квитанцію свого знайомого, який передплатив нашу газету за рекомендацією дописувача – адже наш конкурс організований для передплатників газети з метою розширення кола її читачів. Повідомити про знайдену

помилку можна електронною поштою profvisti@ukr.net або листом на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042. Гроші найкмітливіший та найшвидший зможе отримати в редакції або за домашньою адресою, на яку ми перекрежемо виграти. **УВАГА! На одну власну передплатну квитанцію та одну квитанцію свого знайомого впродовж року можна отримати лише один виграти. Повторно ті самі квитанції для отримання винагороди не приймаються.**

ФОТО «ПВ»

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА, «ПВ»

СКАНВОРД

ВПИШИТЬ СЛОВО

_____

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте сканворд по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадає сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Вітаємо Оксану Канюк із м. Тернополя, яка правильно розгадала сканворд у № 1-2.

Відповіді на сканворд, надруковані у № 1-2

Grid with answers: А У П О Д О Б А В Ч И, Л И М О Н Х В Л У Г И Н, Е А Т Р У Х Т Ь Д І К, К Д Ж И Г А Ч Г У Л А К, Т Л У М Р С Д Л К О П Г О, О Ф Г У Д А Т І О Л О П Р Е Б Н А, Р Ш Т І С Р П А П Я Е П Р Е Б Н А, Р Н Л А П А С Я Е Р С Л, Ш В А Л Ь К С Я У С Е Л Ь, А І Ю Н К А Ф А К К Р И М, Б Л И Н К А З Е Ч І Т К А, А Б Е Л І Т У С О Ф О, Ш И Р А З З В У Р Т О В Ш А С Ш, Б Р О Ш О М У П Л А М, І К Р О К В А К В А Д Р А, В Л А Т К О Р Я Ф А К Т, А О К Л А Д А П І Л А Т, Ч Е Н Ц Т М А В Н О Т О Н Я

Правильна відповідь «сподар».

ПЕРЕДПЛАТА

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2012 РІК
ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ ТА ВАРТІСТЬ ВИДАНЬ
ПІДПРИЄМСТВА «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НА РІК:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 грн.
22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ
ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 65,64 грн.

ГОРОСКОП

23-29 СІЧНЯ

ОВЕН (21.03-20.04)

Цей тиждень сприятливий для планування важливих проєктів і ділових зустрічей. За короткий час вдасться здійснити задум, реалізації яких прагнете давно.

хідні акценти в особистих стосунках, аби уникнути конфліктів.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)

Слід запастися терпінням: попри ваше прагнення швидко досягнути мети, події розвиватимуться поволі. Скористайтесь ситуацією, щоб ретельно обміркувати свої дії.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)

Ви будете сповнені сил і творчої енергії, а нестримне прагнення досягти бажаного стане запорукою успішного подолання будь-яких перешкод.

СКОРПІОН (24.10-22.11)

Слід максимально сконцентруватися і не втрачати пильності. Намагайтеся не мати справ із сумнівними особами, аби не стати жертвою шахрайства.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)

Слід налаштуватися на серйозну працю й бути готовими до несподіваних проблем. Успіх не досягається легко, для цього треба докладати чимало зусиль.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12)

Для втілення в життя творчих задумів доведеться долати перешкоди та відстоювати завойовані позиції.

РАК (22.06-23.07)

Можливі важливі ділові зустрічі з високопоставленими людьми. Перед вами відкриваються нові можливості й цікаві перспективи.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)

Имовірно чималі грошові надходження. Тож слід зважено ними розпоряджатися, щоб вони не зникли безслідно.

ЛЕВ (24.07-23.08)

Не починайте діяти, чітко не окресливши мети, інакше марно витратите сили й час. Беззастережно довіряти фактам не варто: радше все ретельно перевірити, аби не наражити себе на ризик.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)

Ваша енергійність спонукає до активних дій задля досягнення мети. Вірте у власні сили – це стане запорукою успіху.

ДІВА (24.08-23.09)

Доведеться пройти крізь складні випробування, щоб утриматися на досягнутих позиціях. Розставте необхідні пріоритети.

РИБИ (20.02-20.03)

Цей тиждень не видасться легким. Доведеться зашукати рукави й забути про відпочинок.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА **МАРІАННА ЛІЦЕНКО**, «ПВ»